FlexNyt – Uge 12, 2025

Indhold

- **Info**
- Mund- og klovesyge i Ungarn og Tyskland – hvilke forholdsregler skal jeg som landmand tage?
- Bluetonguevirus ramte mere end 1.000 besætninger i 2024 – tid til at overveje vaccination
- Usikre vilkår for landbruget fører til højere priser på fødevarer
- **Økonomi**
- Kapitelstakster 2024: Kornpriserne faldt for andet år i træk
- **Mark**
- Kvælstofprognosen 2025
- Køb ikke katten i sækken når du bestiller frøblanding til græsmarkerne
- Etablering af græs, kløvergræs og lucerne
- Alle ansøgere, der lever op til kravene, får ja til permanent ekstensivering
- **Heste**
- Hingstestationer med autorisation fra Landsudvalget for Heste 2025
- **Naturtip**
- Små vådområder

INFO

Mund– og klovesyge i Ungarn og Tyskland – hvilke forholdsregler skal jeg som landmand tage?

Mund- og klovsyge er en alvorlig og yderst smitsom sygdom, der kan ramme kvæg, får, geder, svin og andre klovbærende dyr som hjorte, lamaer, antiloper og bøfler. Symptomer hos smittede dyr inkluderer feber, nedsat ædelyst, halthed, nedstemthed, ydelsestab og savlen på grund af smertefulde blærer i mund, klove og på patterne. Virussen kan spredes både ved direkte kontakt mellem dyr og indirekte via mennesker, udstyr, transportmidler, foder, vand, luft, sæd, mælk, kød osv.

På grund af et udbrud af mund- og klovsyge i Ungarn og Tyskland opfordres alle til at være ekstra opmærksomme på at beskytte danske besætninger.

Læs mere her.

Bluetonguevirus ramte mere end 1.000 besætninger i 2024 – tid til at overveje vaccination

Data fra Fødevarestyrelsen tyder på, at langt flere besætninger blev smittet med den alvor-lige husdyrsygdom i 2024. Til foråret vender bluetonguevirus tilbage, vurderer myndig-hederne.

Da husdyrsygdommen bluetongue som ventet kom til Danmark i begyndelsen af august sidste år, spredte smitten sig hurtigt. Ved årets udgang var hele 1.038 besætninger ramt af husdyrsygdommen. Bluetongue smitter ikke mennesker, men er smertefuld og i værste fald dødelig for får, kvæg og geder.

Læs mere her.

Usikre vilkår for landbruget fører til højere priser på fødevarer

Landbrugets bytteforhold forventes at stige i 2025 i forhold til året før, primært som følge af høje mælkepriser og nogenlunde uændrede priser på grisekød og afgrøder, mens omkost-ningerne ventes at falde. Læs mere om forventningerne her.

ØKONOMI

Kapitelstakster 2024: Kornpriserne faldt for andet år i træk

For andet år i træk faldt kornpriserne. Byg med 11 % og hvede med 12 %. Sidste år faldt byg og hvede med henholdsvis 14 og 17 %. Vi er dermed tæt på priserne i 2021, hvor byg og hvede kostede henholdsvis 140 og 141 kr. pr. 100 kg. Herefter fulgte stærkt stigende priser efter Ruslands invasion af Ukraine i 2022.

Regulering af jordleje

Kapitelstakster bruges først og fremmest til beregning og regulering af årlige forpagtningsafgifter til private jordejere og staten. Tabel 1 viser Kapitelstakster efter område for 2023 og 2024.

Tabel 1. Kapitelstakster for 2023 og 2024

Kapitelstakster efter område, løbende priser

	Byg			Hvede		
	2023	2024	Ændring	2023	2024	Ændring
	kr. pr. 100 kg		pct.	kr. pr. 100 kg		pct.
Hele landet	179	158	-11	169	150	-12
Sjælland med omliggende øer	177	160	-10	167	146	-12
Lolland-Falster med omliggende øer	186	169	-9	173	149	-14
Bornholm	161	144	-10	166	139	-17
Fyn med omliggende øer	181	158	-13	169	151	-11
Sønderjylland	176	157	-10	170	155	-9
Østjylland	185	162	-12	171	152	-11
Vestjylland	177	158	-11	169	152	-10
Nordjylland	176	151	-15	169	145	-14

Kilde: www.statistikbanken.dk/kapit1

Kilde: Danmarks Statistik

Kapitelstaksten udtrykker de gennemsnitlige salgspriser, som landmændene har opnået ved salg til kornhandlere af hhv. byg og hvede i perioden fra høstens begyndelse til udgangen af december i høståret. Kapitelstaksten er beregnet på grundlag af indberetninger fra erhvervsdrivende, der handler med korn.

Læs mere om kapitelstakster her.

MARK

Kvælstofprognosen 2025

Kvælstofprognosen for 2025 er beregnet på grundlag af N-min i jorden på 97 marker i Kvadratnettet målt i første halvdel af februar måned 2025. Resultaterne af N-min-målin-gerne i februar 2025 er sammenholdt med det gennemsnitlige N-min-indhold målt i februar i Kvadratnettet i perioden 2014-2024.

Resultatet af målingerne viser, at N-min-indholdet i februar 2025 overordnet set er uændret på både ler- og sandjord i hele landet sammenlignet med gennemsnittet af de foregående 11 år.

Prognosen viser ingen afvigelser fra det normale behov for tilførsel af kvælstof. Prognosen gælder for grovsandet jord (JB 1 og 3), finsandet jord (JB 2 og 4), lerjord (JB 5-9) og humus-jord (JB 11) på marker med vinterkorn eller forårssåede afgrøder med et kvælstofbehov. For JB 10 og 12 er der ikke en prognose. Der er ikke fundet grundlag for en områdeopdeling af landet.

Kilde: SEGES 12. marts 2025

Køb ikke katten i sækken når du bestiller frøblanding til græsmarkerne

Der er i sæson 2025 større prisforskelle end normalt på frøblandinger til græsmarker – ikke mindst på økologiske blandinger, så undersøg om blandingen indeholder sorter med højt udbytte og foderværdi, så du undgår at købe katten i sækken.

I indeværende sæson oplever vi relativt store prisforskelle på frøblandinger til græsmarker – ikke mindst økologiske blandinger. Ved sammenligning af tilbud fra forskellige leverandører er det imidlertid vigtigt at forholde sig til, hvilke sorter der indgår i frøblandingen.

Ved køb af anbefalede blandinger nummereret 0-100 er du sikret, at der kun indgår sorter, der har været afprøvet under danske forhold indenfor de seneste 10 år, men ikke nødvendigvis de bedste sorter.

En besparelse på 3-5 kr. pr. kg frøblanding kan virke tillokkende, men være dyrt købt. Græsmarker skal gerne ligge i 2-4 år med et godt årligt udbytte. Så en udbytteforskel på blot 5 % med samme foderværdi kan medføre tabt indtjening.

Kilde: LandbrugsInfo 17. marts 2025

Etablering af græs, kløvergræs og lucerne

Kløvergræs skal sås i en sådybde på 1 cm, hvilket i øvrigt også gælder for blandinger med lucerne. Herunder behandles kløver og lucerne under en fællesbetegnelse, da mange af kriterierne går igen. Desværre ser vi ofte, at sådybden ender med at blive for stor, da man ved optimal sådybde kan opleve at se græsfrø ligge ovenpå jorden, og derfor skruer lidt ekstra på dybden. Af græsfrøene er det især kløveren, der er følsom overfor for dyb såning, hvilket også ses i tabel 1. Her ses det tydeligt, at især hvidkløver er følsom overfor sådybden og fremspiringsprocenten forværres hurtigt i takt med stigende sådybde.

Tabel 1. Statens Planteavlsforsøg. Medd. nr. 1540 og beretning nr. 1671

Art	Frøvægt	Fremspiringspct.				Fremspiringshastighed, antal dage			
	g /1.000 frø	Sådybde i cm				Sådybde i cm			
		1	2	4	6	1	2	4	6
Hvidkløver	0,7	40	34	8	0	6,6	7,0	9,0	
Rødkløver	1,7	42	39	17	0	6,3	6,6	8,9	
Alm. Rajgræs (D)	2,2	62	63	45	11	7,6	7,4	8,4	12,8

Alle ansøgere, der lever op til kravene, får ja til permanent ekstensivering

Der er gode nyheder til alle, der har søgt om at udtage landbrugsarealer til gavn for klima, natur og miljø under ordningen "Permanent ekstensivering". Da der er midler til alle gyldige ansøgninger, kan vi give tilsagn til alle arealer, der opfylder betingelserne.

De første ca. 500 ansøgere har allerede modtaget tilsagn om permanent ekstensivering, og det forventes, at stort set alle har fået deres tilsagn i løbet af de kommende uger.

Læs mere her.

HESTE

Hingstestationer med autorisation fra Landsudvalget for Heste 2025

Autorisation af hingstestation fra Landsudvalget for Heste giver sikkerhed for, at hingstene er avlsgodkendte, og at stationen udfører alle de nødvendige registreringer.

NATURTIP

Små vådområder

Dette nummers overskuelige tips, som kan hjælpe dig med at gøre noget for biodiversi-teten. Ofte er tippene små tiltag, der ikke kræ-ver ret meget og du selv kan gøre.

Fakta: Vådområder kan løse flere problemer.
Vådområder kan fjerne kvælstof, så d
ikke løber ud i vores åer og søer. Vand
vigtigt for liv på jorden. Små vådområd
giver plads til dyr og planter.

Små vådområder

Ferske vådområder med permanent vandspejl under normale vejrforhold. De små vådom-råder kaldes også "fasttrack" vådområder, fordi projektet er simpelt. Der er kun 1 lodsejer. Arealet er under 10 ha og ned til 2-3 ha.

Det kræver kun, at terrænet skal falde, så drænvand kan føres på terræn. Det skal etableres på markfladen og helst ikke f.eks. i områder med beskyttet natur.

Kom i gang nu

Få en Udtagningskonsulent til gratis at undersøge om dit areal er egnet til et lille vådområde. Du kan finde kontaktoplysninger på www.udtagningskonsulenterne.dk.

Du kan også undersøge dine muligheder for at lave et lille vådområde på https://mars.sgav.dk under fanen "Screening".

Kommunen er projektejer og gennemfører projektet. De skal f.eks. lægge pengene ud til ingeniørens forundersøgelse og entreprenørens gravearbejde under realiseringen. Ingeni-øren undersøger din mark for at fastslå, hvilke virkemidler, der kan bruges. Det kan være at føre dræn på terræn og lukke grøfter. Kommunen skal også søge de nødvendige tilladelser til projektet.

Det skabte våde område med lavt vand er værdifuldt for dyr og planter. Det kan blive endnu bedre med afgræsning for at give plads til blomster og undgå, at arealet gror til med høje siv og græsser. Det kan give plads til insekter og de trængte engfugle. Arealet må meget gerne tørre ud i de tørre somre.

Hvad kan du holde øje med?

Guldsmede og vandnymfer vil hurtigt finde deres vej til de nyanlagte vådområder med åbne vandflader. De andre insekter indfinder sig også og udgør en del af dyr og fugles fødegrund-lag. Flagermus kan søge deres føde over vandspejlet. Ænder, frøer og tudser kan bruge søerne som yngleområder.